

ایران

امام علی (ع):
هر کس بداند که نسبت به سخن گفتنش هم مورد بازخواست قرار خواهد گرفت، پس سخن را کوتاه کند.

غرالحکم، ج ۵، ص ۲۳۲

انتخاب «حسین پاکدل» برای پدر «پرنده کوکی»

حسین پاکدل بازیگر سینما و تلویزیون، این روزها در سریال تلویزیونی «پرنده کوکی» به ایفای نقش می‌پردازد و در این مجموعه، نقش پدر شخصیت اصلی قصه با نام «مرجان» را برعهده دارد؛ شخصیتی که مهشید جوادری ایفاگر آن است. مجموعه «پرنده کوکی» از تولیدات مرکز سیمافیلم به تهیه‌کنندگی سیدرامین موسوی‌ملکی و کارگردانی حمیدرضا لوفای در حال تولید است. مجید یوسفی نیز دیگر بازیگر اصلی این سریال است. **ایرنا**

ساخت نسخه ایرانی «مکعب» به کارگردانی «رامبد جوان»

رامبد جوان در حال ساخت نسخه ایرانی برنامه پرفردار «مکعب» است؛ برنامه‌ای که ابتدا در انگلیس تولید شد و پس از آن در بیش از ۱۹ کشور از جمله آلمان، هلند، پرتغال و ایتالیا روی آنتن رفت. «مکعب» محصول ویستامدیا است و روزبه حصاری اجرای نسخه ایرانی این برنامه را برعهده دارد. این برنامه با ساخت نسخه ایرانی، قرار است فضای رقابت و چالش‌های نسخه اصلی را برای مخاطبان ایرانی بازسازی کند. **اصبا**

اظهار نظر «حجازی‌فر» درباره بازگشتش به عرصه تئاتر

سالن شماره دو تئاتر «هامون» با حضور هادی حجازی‌فر و دیگر اهالی هنر افتتاح شد. حجازی‌فر در این مراسم اظهار کرد: «با توجه به نداهای که من و تیم هامون به فعالیت‌های نمایشی داریم که باید مبتنی بر سلامت، عدم تعدد و انتفاعی نبودن باشد، این سالن اضافه شد تا تئاتر هامون بتواند به حیات خود ادامه بدهد. امیدوارم سال آینده بتوانم نمایشی را به صحنه ببرم. پیشنهاد بازی در تئاتر زیاد مطرح شده ولی چون تعریفم از بازیگری در تئاتر خیلی سختگیرانه‌تر از سینماست، سخت‌تر به پذیرش می‌رسم.» **ایسنا**

• صاحب امتیاز:

خبرگزاری جمهوری اسلامی

• مدیر مسئول:

صادق حسین جابری انصاری

• سردبیر:

هادی خسروشاهین

تئاتر، مرهمی برای زخم‌های کودکان

این جشنواره با دوره‌های گذشته متفاوت است، از جشنواره سی‌ام تاکنون که حدوداً یک سال می‌گذرد، شاهد حوادث بسیار تلخ و دردناکی در کشور بوده‌ایم، دو قدرت جهانی در نهایت خشونت و وحشی‌گری به سرزمین ما حمله کردند و جان‌های زیادی را از بین بردند؛ نه تنها از میان رزمندگان بلکه جان مردم عادی را هم گرفتند. از همه تلخ‌تر و غم‌انگیزتر اینکه خون کودکان بی‌گناه ما را عماردانه بر زمین ریختند و ملتی را برای همیشه عزادار کردند به همین دلیل بار سنگینی بر دوش جشنواره سی و یکم است. جشنواره سی‌ویکم وظیفه دارد حال بچه‌ها را خوب کند؛ روی زخم‌های روح و روان بچه‌ها مرهم بگذارد، به آنها آرامشی و امید بدهد، آنها را بخنداند، سرشان را گرم و شادشان کند و برایشان تئاترهای امیدبخش اجرا کند. ما می‌خواهیم به زبان تئاتر با بچه‌ها از عشق، همدلی، همبستگی و ارزش‌های سرزمین‌مان ایران حرف بزنیم.

گزیده‌ای از صحبت‌های مرضیه برومند دبیر سی‌ویکمین جشنواره بین‌المللی تئاتر کودک و نوجوان

بررسی ظرفیت‌های فرهنگی ایران و روسیه در سن پترزبورگ و مسکو

زبان فارسی، سینما و گفت‌وگوی تمدنی

گزارش

گروه فرهنگی

دیپلماتیک و به عنوان نوعی سرمایه‌گذاری راهبردی برای افزایش تاب‌آوری مشترک در برابر بحران‌های آینده مطرح کرد.

او در سخنرانی خود در دانشگاه دولتی فرهنگ سن پترزبورگ با طرح این پرسش که چرا برخی تمدن‌ها در برابر بحران‌ها فرومی‌پاشند و برخی دیگر از دل بحران قدرت تازه‌ای می‌سازند، بر نقش عوامل فرهنگی و تمدنی در حفظ انسجام جامع تأکید کرد.

از نگاه وزیر فرهنگ ایران، تجربه تاریخی دو کشور در مواجهه با جنگ، فشار خارجی، تحریم، تلاش برای انسزای ژئوپلیتیکی و بحران‌های مختلف، ظرفیت‌هایی فرهنگی ایجاد کرده است که می‌توانند زمینه همکاری‌های جدید تهران و مسکو را فراهم کنند.

سرمایه فرهنگی ایران در برابر بحران‌ها

بخش مهمی از سخنان صالحی در دانشگاه فرهنگ سن پترزبورگ به تبیین مؤلفه‌های اختصاص داشت که به گفته او در مواجهه جامعه ایران با تهدیدهای خارجی فعال می‌شوند، او چهار مؤلفه «همبستگی عاطفی»، «نقش زنان»، «حافظه تاریخی رنج و مقاومت» و «دین، معنویت و عرفان» را از مهم‌ترین سرمایه‌های فرهنگی ایران در شرایط بحران برشمرد.

صالحی همچنین با اشاره به نقش زنان روس در جنگ جهانی دوم، توانمندسازی زنان در شرایط بحرانی را یکی از زمینه‌های بالقوه همکاری فرهنگی ایران و روسیه دانست. او تبادل تجربه درباره حافظه تاریخی جنگ و مقاومت و بازروایت این تجربه‌ها را نیز از دیگر حوزه‌های قابل همکاری میان دو کشور عنوان کرد.

در بخش دیگری از سخنان وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، به ظرفیت‌های فرهنگی در مواجهه با تحریم و فشارهای اقتصادی اشاره شد: از انعطاف‌پذیری و شبکه‌های ارتباطی گرفته تا نقش جوانان، نهاد‌های آموزشی، علم و دانش و آنچه صالحی «اقتصاد غیررسمی تاب‌آوری» نامید.

زبان فارسی: پل ارتباطی دانشگاهی

یکی از خروجی‌های مشخص سفر صالحی، در جریان بازدید او از دانشگاه دولتی فرهنگ سن پترزبورگ رقم خورد؛ دانشگاهی که بنا بر گزارش ایرنا، از قدیمی‌ترین و بزرگ‌ترین مراکز آموزش عالی حوزه فرهنگ در روسیه محسوب می‌شود.

الکساندرانز توگایف، رئیس این دانشگاه، با اشاره به سابقه فعالیت مجموعه تحت مدیریت خود، علاقه‌مندی دانشگاه را برای ایجاد کرسی آموزش زبان فارسی اعلام کرد. او همچنین با اشاره به غنای فرهنگ، هنر و تمدن ایران، از

این ترتیب، سینمای یکی از حوزه‌هایی است که همکاری فرهنگی تهران و مسکو در آن از سطح تبادل و برگزاری رویداد به سمت ایجاد سازوکار مشخص برای تولید آثار مشترک حرکت کرده است.

روزهای فرهنگی ایران از مسکو تا کازان و آستراخان

بخش دیگری از برنامه سفر صالحی به روسیه به برگزاری روزهای فرهنگی ایران اختصاص دارد؛ رویدادی که قرار است با حضور مقام‌های فرهنگی دو کشور در مسکو به صورت رسمی گشایش یابد.

برنامه‌های این رویداد شامل اجرای ارکستر هنرمندان ایرانی، نمایشگاه هنرهای تجسمی، نشست‌های تخصصی و نمایش فیلم خواهد بود و پس از مسکو، شهرهای کازان و آستراخان نیز میزبان برنامه‌های مرتبط با روزهای فرهنگی ایران خواهند بود.

این برنامه‌ها با همکاری رایزنی فرهنگی سفارت جمهوری اسلامی ایران در مسکو و سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی و با میزبانی وزارت فرهنگ روسیه برگزار می‌شوند.

برگزاری این مجموعه رویدادها در چند شهر روسیه، امکان معرفی طیف متنوعی از ظرفیت‌های فرهنگی و هنری ایران را فراهم می‌کند و در کنار برنامه‌های رسمی، زمینه ارتباط مستقیم‌تر میان هنرمندان، دانشگاهیان و فعالان فرهنگی دو کشور را ایجاد می‌کند.

از دیپلماسی فرهنگی تا تاب‌آوری مشترک

مجموعه رایزنی‌ها و توافق‌های انجام‌شده در جریان سفر صالحی را می‌توان در چارچوب گسترده‌تری از روابط فرهنگی ایران و روسیه ارزیابی کرد؛ چارچوبی که در آن آموزش زبان فارسی، ارتباط دانشگاهی، سینما، هنرهای تجسمی، موسیقی و گفت‌وگوی تمدنی در کنار یک‌دیگر قرار گرفته‌اند.

در این میان، ایده محوری مطرح‌شده از سوی وزیر فرهنگ ایران، تبدیل همکاری فرهنگی از یک فعالیت صرفاً دیپلماتیک به بستری برای ایجاد ارتباطات پایدار میان دو کشور است. از نگاه صالحی، تجربه تاریخی ایران و روسیه و ظرفیت‌های فرهنگی ناباشته‌شده در دو جامعه می‌تواند زمینه‌ای برای همکاری در مواجهه با بحران‌های آینده باشد. امضای تفاهم‌نامه تولید مشترک فیلم و پیکچیر ایجاد کرسی زبان فارسی در دانشگاه فرهنگ سن پترزبورگ، دو نمونه مشخص از تبدیل این رویکرد به برنامه‌های عملی هستند. همزمان، برگزاری روزهای فرهنگی ایران در چند شهر روسیه، دامنه این همکاری را به عرصه عمومی فرهنگ و هنر گسترش می‌دهد. در مجموع، سفر وزیر فرهنگ ایران به روسیه را می‌توان مجموعه‌ای از اقدامات در چند سطح دانست: از آموزش و دانشگاه تا سینما و هنر، و از دیپلماسی فرهنگی تا گفت‌وگوی تمدنی؛ مسیری که در صورت تداوم اجرای توافق‌ها و برنامه‌های مطرح‌شده، می‌تواند یکی از محورهای فعال همکاری فرهنگی تهران و مسکو در سال‌های پیش رو باشد.

بشر

تحلیل فرهنگی روز

رضاصانی

دبیر گروه فرهنگی

«روایت فتح» و فتح روایت جنگ

هشت سال جنگ تحمیلی، فقط در خاکریزها و سنگرها نگذشت؛ بخشی از آن در قاب دوربین‌ها ثبت شد تا سال‌ها بعد، تصویری از آن روزها برای نسلی بماند که خود جنگ را ندیده است. از میان همه تصاویری که از جنگ ایران و عراق به جا مانده، «روایت فتح» جایگاهی متفاوت دارد؛ نه فقط به این دلیل که یکی از مهم‌ترین مجموعه‌های مستند جنگی ایران است، بلکه از آن رو که توانست میان «ثبت واقعه» و «روایت انسان» در جنگ نسبتی تازه برقرار کند. «روایت فتح» را نمی‌توان صرفاً یک مجموعه مستند درباره عملیات‌های جنگی دانست. اهمیت این مجموعه، بیش از آن‌که در تعداد تصاویر ثبت‌شده یا وقایعی باشد که به تصویر کشیده، در نوع مواجهه‌اش با جنگ است. دوربین مرتضی آوینی به جبهه رفت، اما قرار نبود صرفاً آنچه را در میدان می‌گذرد گزارش کند. دوربین او به دنبال لحظه‌هایی بود که در دل یک واقعه نظامی، چهره انسانی جنگ را آشکار می‌کرد؛ آدم‌هایی که در میان خاک و آتش، با ترس، ایمان، تردید، رفاقت، دل‌تنگی و مرگ مواجه بودند.

شاید یکی از تفاوت‌های اساسی «روایت فتح» با بسیاری از تصاویر خبری جنگ همین باشد. خبر معمولاً در پی پاسخ دادن به این پرسش است که «چه اتفاقی افتاد؟» اما «روایت فتح» می‌کوشد یک گام فراتر برود و بپرسد: «این اتفاق برای انسان‌هایی که در متن آن قرار دارند چه معنایی دارد؟» به همین دلیل، رزمنده در قاب آوینی فقط یک نیروی نظامی نیست؛ انسانی است که جنگ او را در موقعیتی استثنایی قرار داده و دوربین می‌کوشد این موقعیت را به تجربه‌ای قابل فهم برای مخاطب تبدیل کند.

در این میان، صدای آوینی اهمیت ویژه‌ای پیدا می‌کند. گفتار متن در «روایت فتح» صرفاً توضیح‌دهنده تصاویر نیست. متن و تصویر در یک رابطه دیالکتیکی قرار می‌گیرند و گاه حتی میان آنچه دیده می‌شود و آنچه شنیده می‌شود، فاصله‌ای تعمیدی شکل می‌گیرد. همین ترکیب است که به مجموعه هویتی مستقل می‌بخشد. «روایت فتح» فقط مجموعه‌ای از تصاویر آرشیوی نیست؛ نوعی نگاه به جنگ است که تصویر، صدا، موسیقی و کلام را کنار هم قرار می‌دهد تا از دل واقعه، معنایی فراتر از گزارش روزانه استخراج کند.

از همین رو، اهمیت تاریخی «روایت فتح» را باید در مفهوم «حافظه» نیز جست‌وجو کرد. جنگ برای نسل حاضر یک خاطره تازه بود، اما برای نسل‌های بعد به تدریج به تاریخ تبدیل شد. در این گذار از خاطره به تاریخ، تصاویر نقش تعیین‌کننده‌ای دارند. ما جنگ را فقط از کتاب‌ها و روایت‌های شفاهی نمی‌شناسیم؛ بخشی از تصورمان از آن، محصول تصاویری است که در طول سال‌ها دیده‌ایم. «روایت فتح» در شکل دادن به این حافظه تصویری سهمی اساسی دارد. نکته مهم‌تر اینکه آوینی به جای ساختن جنگی بی‌چهره، تلاش کرد چهره آدم‌های جنگ را حفظ کند. رزمندگان در «روایت فتح» اغلب در لحظه‌هایی دیده می‌شوند که هنوز پیش از آنکه «قهرمان» باشند، انسان‌اند. شوخی می‌کنند، خسته‌اند، نامه می‌خوانند، از خانه حرف می‌زنند، انتظار می‌کشند و از مرگ سخن می‌گویند. همین جزئیات است که تصویر جنگ را از یک مجموعه عملیات و پیروزی و شکست فراتر می‌برد و آن را به تجربه‌ای انسانی تبدیل می‌کند. شاید به همین دلیل است که پس از گذشت سال‌ها، «روایت فتح» هنوز صرفاً یک آرشیو تصویری نیست. این مجموعه بخشی از حافظه فرهنگی جنگ ایران و عراق شده است؛ مجموعه‌ای که نه فقط به ما نشان می‌دهد در جبهه چه می‌گذشت، بلکه نشان می‌دهد یک نسل چگونه می‌خواست جنگ و آدم‌هایش را ببیند و به یاد بسپارد.

جنگ هشت‌ساله تمام‌شده، اما تصویر آن همچنان در حال بازتولید است. هر نسل، جنگ را از دریچه‌ای تازه می‌بیند و هر روایت تازه، بخشی از حافظه پیشین را بازخوانی می‌کند. در این میان، «روایت فتح» همچنان یکی از نقاط رجوع است؛ چون پیش از آنکه جنگ را به تاریخ تبدیل کند، تلاش کرد لحظه‌های آن را ثبت کند. دوربین آوینی در جبهه فقط به دنبال ثبت گلوله و خاکریز نبود؛ به دنبال ثبت انسانی بود که در میان گلوله و خاکریز زندگی می‌کرد. اهمیت «روایت فتح» در همین تناقض ظرفیت میان دو واژه نهفته است: «روایت» و «فتح». آنچه در این مجموعه فتح می‌شود، الراما خاک و سنگرو موقعیت نظامی نیست؛ گاهی خود روایت است که فتح می‌شود. آوینی با دوربین و کلامش تلاش کرد روایتی از جنگ را از دل انبوه تصاویر پرانگده بیرون بکشد؛ روایتی که در آن، جنگ فقط حادثه‌ای نظامی نیست، بلکه تجربه‌ای انسانی، تاریخی و معنایی است. به این اعتبار شاید بتوان گفت «روایت فتح» فقط روایت فتح نیست؛ فتح روایت است در روایت فتح. لحظه‌ای که دوربین از ثبت واقعه عبور می‌کند و به خود روایت به‌مثابه میراثی برای آینده دست می‌یابد.

اکوسیستم‌های هنرهای تجسمی در ایران مغفول مانده است

حسین محسنی، دبیر انجمن نگارخانه‌داران نیز در این برنامه خبر از برگزاری «آرت‌فر (نمایشگاه هنری) تهران» در آذرماه داد و گفت: «به بهانه تأسیس نهاد آرت‌فر، به دنبال برنامه‌ریزی برای زیرساخت‌های هنرهای تجسمی هستیم که مهم‌ترین آن ایجاد یک فضای استاندارد برای برپایی نمایشگاه‌های بزرگ است. متأسفانه اکوسیستم‌های هنرهای تجسمی در ایران همچنان مغفول مانده است. لازم به ذکر است، محورهای اصلی این رویداد شامل تبیین جایگاه نگارخانه‌ها در توسعه هنر، معرفی ساختار و فرآیند تشکیل «شورای مشورتی نگارخانه‌های کشور» و رونمایی از بسته اعتباری و تسهیلات خرید آثار (BNPL) (خرید به‌صورت اقساطی) بود. در این رویداد، شاسنامه‌ها هنری نیز از سوی زارع، مدیر پروژه، به گالری‌داران معرفی شد.

۱۰سال اخیر کاهش قابل توجهی داشته است و در عین حال، اطلاعات منسجم و جامعی از وضعیت اقتصادی هنرهای تجسمی در کشور وجود ندارد.»

هر چه تعدادمان زیاد شود دستاوردمان بیشتر می‌شود

همچنین در این مراسم مژده طباطبایی، رئیس هیأت‌مدیره انجمن نگارخانه‌داران با اشاره به تأسیس این انجمن در سال ۱۳۹۷، گفت: «تا امروز تلاش شده است زیرساخت‌های نگارخانه‌ها حل‌وفصل شود تا بتوانیم گالری‌ها را به عنوان یک نهاد معرفی کنیم.» طباطبایی افزود: «هرچه تعدادمان بیشتر شود، دستاوردمان نیز بیشتر می‌شود. اگر انجمن‌های استانی نیز به ما بپیوندند، می‌توانیم یک انجمن بزرگ کشوری تأسیس و به سمت صنف شدن حرکت کنیم.»

در رویداد ملی و نشست هم‌اندیشی نگارخانه‌های سراسر کشور بیان شد

آینده توسعه هنر از مسیر نگارخانه‌ها می‌گذرد

را بداند، عملکرد آن‌ها تعیین‌کننده است و دیگر زمان آن شده که ما از آنها یاد بگیریم.»

او با اشاره به ضرورت شکل‌گیری یک جریان ملی در حوزه نگارخانه‌ها گفت: «تا الان پسوند «تهران» برای هرچیز در کشور بوده، اما ما می‌دانیم که به‌زودی این باید یک جریان سراسری و ملی باشد.»

مديركل هنرهای تجسمی، تقویت بدنه نگارخانه‌ها را محور برنامه‌های پیش‌رو عنوان کرد و افزود: «برنامه‌هایی که تا کنون درباره آنها گفت‌وگو شده و امروز بیشتر درباره‌شان صحبت خواهیم کرد، همه حول یک موضوع است: تقویت بدنه نگارخانه‌ها. مهم‌تر از این عین حال با اشاره به تفاوت ظرفیت و توانمندی نگارخانه‌ها اظهار کرد: «همه نگارخانه‌ها مثل هم نبوده و همه آنها از یک ظرفیت و توانمندی برخوردار نیستند. مهم این است که وقتی با هم‌راهی شما کمتر از افزایش می‌دهیم و عرصه را گسترده‌تر می‌کنیم قطعاً نگارخانه‌هایی که پیش‌روتر هستند، برای ما اهمیت بیشتری خواهند داشت؛ بدون اینکه فراموش کنیم این حدود ۴۰۰ نگارخانه‌ای که امروز با آنها درگیر هستیم، نیازمند تقویت و پیش‌روی بیشتر هستند.»

چالش‌های اقتصاد فرهنگ و هنر

سیدصادق پژمان، مدیرعامل مؤسسه کمک به توسعه فرهنگ و هنر نیز در نشست ملی هم‌اندیشی